

การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออกในหอผู้ป่วยพิเศษ The study for satisfaction with Timeline of Dengue in the private ward.

ปานจิต โพธิ์ทอง^{1*}, วราภรณ์ สมวงษ์², เอกมณี พัฒนพิพิทไพศาล² กองแก้ว ย่วนบุญหลิม¹ และ เนาวรัตน์ เจริญสุข¹
Panjit phothong^{1*}, Waraporn somwong², Akemanee Pattanapitpaisarn², Kongkaew Younboonhlum¹ and Nawarat Charoensook¹

บทคัดย่อ

ผู้ป่วย ญาติและผู้ดูแลผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเดงกี ควรมีความรู้เข้าใจถึงการสังเกตอาการและปฏิบัติตนในแต่ ละช่วงระยะเวลาดำเนินโรค ซึ่งเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการรักษา ทีมผู้วิจัยจึงได้จัดทำป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรค ไข้เลือดออก โดยมีรายละเอียด ดังนี้ แบ่งระยะการดำเนินโรคเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย 1.ระยะไข้ 2.ระยะวิกฤต/ช็อก 3.ระยะฟื้นตัว ซึ่งแต่ละช่วงภายในป้ายวงล้อ มีอาการสำคัญที่ต้องสังเกตและข้อควรปฏิบัติตัวของผู้ป่วยในระยะต่าง ๆ โดยพยาบาลจะให้ความรู้และมอบป้ายวงล้อให้ผู้ป่วยและญาติได้อ่านทำความเข้าใจและปฏิบัติตนตามคำแนะนำ

เครื่องมือในการวิจัย ป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการ วิจัย เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย แบบประเมินระดับความพึงพอใจของผู้ป่วย ญาติ ผู้ดูแลผู้ป่วยและพยาบาลวิชาชีพที่ มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก

วิธีการศึกษา เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามระดับความพึงพอใจผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแลผู้ป่วยในขณะที่เข้ารับการ รักษาในโรงพยาบาลและเข้ารับการรักษามะเร็งในหอผู้ป่วยพิเศษ 1 และพิเศษ 2 ระหว่างวันที่ 15 กรกฎาคม – 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563 จำนวน 50 รายและเก็บข้อมูลความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยพิเศษ จำนวน 17 ราย (พยาบาลหอผู้ป่วยพิเศษ 1 จำนวน 8 ราย และหอผู้ป่วยพิเศษ 2 จำนวน 9 ราย) ในโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน

ผลการศึกษาพบว่า ผลการตอบแบบสอบถามระดับความพึงพอใจต่อป้ายวงล้อของผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแลผู้ป่วย ความพึงพอใจโดยรวม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 88 และมาร้อยละ 12 และผลการความพึงพอใจของ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยพิเศษต่อป้ายวงล้อโดยรวม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 40 ระดับมาก ร้อยละ 53.33 และระดับปานกลางร้อยละ 6.67

คำสำคัญ:ป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก, ความพึงพอใจ, การสื่อสารในหอผู้ป่วย

^{1*} ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล

² ตำแหน่งนักเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล

^{1*} Nurse Hospital for Tropical Diseases, Mahidol University.

² Medical technologist, Hospital for Tropical Diseases, Mahidol University.

* Corresponding author: panjit.pho@mahidol.ac.th

Abstract

Patients, relatives, and caregivers of dengue hemorrhagic fever should understand how to observe symptoms and take action during the disease progression, which is an essential part of treatment. Therefore, the researchers then created the Timeline of Dengue. The details are as follows: Dividing the disease into 3 stages consisting of 1. Fever stage 2. Critical / shock phase 3. Recovery phase in which each stage within the wheel consists of important symptoms that must be observed and the patient's conduct at different stages. Nurses will educate and give the Timeline of Dengue to patients and their relatives to read, understand and act according to instructions.

Research Instrument The wheel that show the duration of dengue fever, Consent form, Clarification letter, and The Satisfaction Survey form of patients, relatives, caregivers, and nurses towards the Timeline of Dengue.

Method Data were collected from the Satisfaction Survey form of patients, relatives, and caregivers towards the Timeline of Dengue while hospitalized in the Private Ward 1 and the Private Ward 2 between 15 July - 15 December 2020, 50 cases. And data were collected from the Satisfaction Survey form of 17 nurses (Private ward 1, 8 nurses, and Private ward 2, 9 nurses) in the Hospital for Tropical Diseases.

Results The results of the satisfaction Survey form of patients, relatives, and caregivers towards the Timeline of Dengue; level 5 (most satisfaction) was 88%, and level 4 (more satisfaction) was 12%. The result of the satisfaction survey form of nurses who are working in Private Wards; level 5 (most satisfaction) was 40%, level 4 (more satisfaction) was 53.33%, and level 3 (neutral) was 6.67%.

Keywords: Timeline of Dengue, The assessment for satisfaction, communication in wards

หลักการและเหตุผล

โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน มีบริบทหลักในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคเขตร้อน ใช้เลือดออกถือเป็นกลุ่มผู้ป่วย 5 อันดับแรกที่เข้ารับการรักษา จากข้อมูลผู้ป่วย ในปี พ.ศ. 2559 มีผู้ป่วย DF จำนวน 366 ราย ,ผู้ป่วย DHF จำนวน 92 ราย ,ผู้ป่วย DSS 5 ราย ต่อมา ในปี พ.ศ. 2560 มีผู้ป่วย DF จำนวน 354 ราย ,ผู้ป่วย DHF จำนวน 181 ราย ,ผู้ป่วย DSS 3 ราย ,ผู้ป่วย DSS เสียชีวิต 2 ราย จากข้อมูลดังกล่าวพบว่าผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแลผู้ป่วย ยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงอาการที่ต้องสังเกตและข้อควรปฏิบัติตัวของผู้ป่วยในระยะต่างๆ ทีมนักวิจัยจึงได้ตระหนักถึงวิธีที่จะทำให้ผู้ป่วยและญาติ เข้าใจถึงการสังเกตอาการและปฏิบัติตนด้วยวิธีการให้การดูแลผู้ป่วย ด้วยกระบวนการทางการพยาบาลโดยใช้แนวคิดแบบวิเคราะห์ (Critical Thinking) โดยมี

ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการรักษาในแต่ละช่วงระยะเวลาดำเนินโรค จึงได้จัดทำป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคใช้เลือดออก โดยมีรายละเอียดดังนี้ แบ่งระยะการดำเนินโรคเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย 1.ระยะไข้ 2.ระยะวิกฤต/ช็อก 3.ระยะฟื้นตัว (WHO, 2015, ศิริเพ็ญ กัลยาณรุจ, มุกดา หวังวิวงศ์, วารุณี วิชรเสวี, 2556:10-13) ซึ่งแต่ละช่วงภายในป้ายวงล้อประกอบด้วยอาการสำคัญที่ต้องสังเกตและข้อควรปฏิบัติตัวของผู้ป่วยในระยะต่าง ๆ โดยพยาบาลจะให้ความรู้และมอบป้ายล้อให้ผู้ป่วยและญาติได้อ่านทำความเข้าใจ เริ่มการศึกษา ในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในผู้ป่วยหอพิเศษ เก็บข้อมูลประเมินความพึงพอใจต่อป้ายวงล้อ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการคำนวณหาระดับความพึงพอใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของผู้ป่วยญาติและผู้ดูแลผู้ป่วยในขณะที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยพิเศษ 1 และพิเศษ 2 ที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก
2. เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก

วิธีการศึกษา

เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามระดับความพึงพอใจผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแลผู้ป่วยในขณะที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยพิเศษ 1 และพิเศษ 2 ระหว่างวันที่ 15 กรกฎาคม – 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563 จำนวน 50 รายและเก็บข้อมูลความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยพิเศษ จำนวน 17 ราย (พยาบาลหอผู้ป่วยพิเศษ 1 จำนวน 8 ราย และหอผู้ป่วยพิเศษ 2 จำนวน 9 ราย) ในโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน

วัสดุอุปกรณ์

1. ป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก
2. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยสำหรับอาสาสมัครที่มีอายุตั้งแต่ 7 ขวบ – ก่อน 13 ปี บริบูรณ์
3. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยสำหรับอาสาสมัครที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปและเด็กโต

อายุระหว่าง 13 – ก่อน 18 ปีบริบูรณ์ และผู้ปกครอง (ลงนามร่วมกัน)

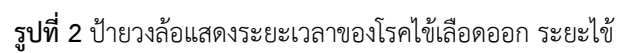
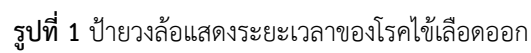
4. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
5. แบบประเมินระดับความพึงพอใจของผู้ป่วย ญาติและผู้ดูแลผู้ป่วยที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก
6. แบบประเมินระดับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก

จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล รหัสโครงการ TMEC 19-053 ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ จะได้รับการปกปิดรายชื่อผู้ป่วย และนำเสนอผลการศึกษาเป็นภาพรวม

วิธีการทดลอง

1. จัดทำป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก แบ่งระยะการดำเนินโรคเป็น 3 ช่วง ประกอบด้วย 1. ระยะไข้ 2.ระยะวิกฤต/ช็อก 3.ระยะฟื้นตัว ซึ่งแต่ละช่วงภายในป้ายวงล้อประกอบด้วยอาการสำคัญที่ต้องสังเกตและข้อควรปฏิบัติตัวของผู้ป่วยในระยะต่าง ๆ (วารุณี วัชรเสวี และคณะ, 2557:28-66)

รูปที่ 3 ป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก ระยะฟักตัว/ช็อก

รูปที่ 4 ป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก ระยะเริ่มต้น

2. เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ

Sample size calculation

- จำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออก
เดงกี ที่ได้รับการรักษาในหอ
ผู้ป่วยพิเศษ 1 และพิเศษ 2
ระหว่างวันที่ 15 กรกฎาคม –
15 ธันวาคม พ.ศ. 2563
จำนวน 50 ราย
- พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน
ในหอผู้ป่วยพิเศษ จำนวน
17 ราย

Subject inclusion criteria

- ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยจาก
แพทย์ว่าเป็นไข้เลือดออกเดงกี
- ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาในหอ
ผู้ป่วยพิเศษ ในโรงพยาบาล
เวชศาสตร์เขตร้อน
- พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน
ในหอผู้ป่วยพิเศษ
- ยินดีเข้าร่วมโครงการด้วย
ความสมัครใจ

Subject exclusion criteria

- ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยจาก
แพทย์ว่าเป็นโรคอื่น ๆ ที่ไม่ใช่
โรคไข้เลือดออก

3. พยาบาลให้ความรู้กับผู้ป่วย ญาติ และ
ผู้ดูแลผู้ป่วย โดยใช้การอธิบายจากการใช้ป้ายวงล้อ
แสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก

4. เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามระดับความพึง
พอใจผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแลผู้ป่วยในขณะที่ได้รับการ
รักษาในโรงพยาบาลและที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย
พิเศษ 1 และพิเศษ 2 ระหว่างวันที่ 15 กรกฎาคม – 15
ธันวาคม พ.ศ. 2563 จำนวน 50 รายและเก็บข้อมูล
ความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอ
ผู้ป่วยพิเศษ จำนวน 17 ราย (พยาบาลหอผู้ป่วยพิเศษ
1 จำนวน 8 ราย และหอผู้ป่วยพิเศษ 2 จำนวน 9 ราย)
ในโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน ตามแบบสอบถาม
ความพึงพอใจ

(1) แบบประเมินระดับความพึงพอใจ
ของผู้ป่วย ญาติและผู้ดูแลผู้ป่วยในขณะที่ได้รับการ
รักษาในโรงพยาบาลและเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย
พิเศษ 1 และพิเศษ 2 ที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลา
ของโรคไข้เลือดออก

(2) แบบประเมินระดับความพึงพอใจ
ของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลา
ของโรคไข้เลือดออก

ผลการวิจัย

ระดับความพึงพอใจของผู้ป่วย ญาติและ
ผู้ดูแลผู้ป่วยในขณะที่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาล
และเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยพิเศษ 1 และพิเศษ 2
ที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาของโรคไข้เลือดออก

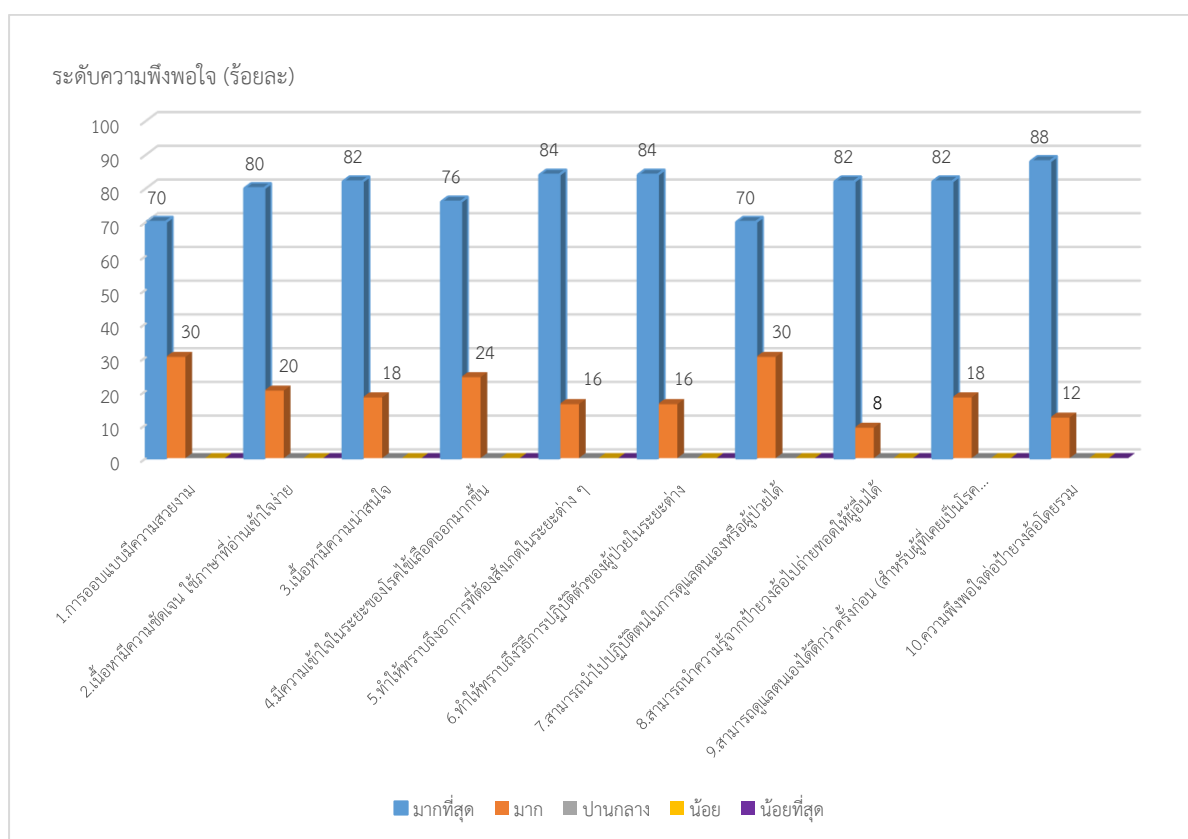
ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยไข้เลือดออกเดงกี ญาติและผู้ดูแลผู้ป่วย จากแบบสอบถามความ
พึงพอใจขณะที่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลและที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยพิเศษ 1 และพิเศษ 2
ระหว่างวันที่ 15 กรกฎาคม – 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563 จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย ญาติและ
ผู้ดูแลผู้ป่วย (n=50)
ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ (n=17)

รายละเอียดข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ประเมิน		
ผู้ป่วยไข้เลือดออก	27	40.3
ญาติ	20	29.8
ผู้ดูแลผู้ป่วย	3	4.5
พยาบาลวิชาชีพ	17	25.4
เพศของผู้ป่วย		
ชาย	22	44
หญิง	28	56
ผู้ป่วยเคยเป็นไข้เลือดออกมาก่อนหรือไม่		
เคย	15	30
ไม่เคย	35	70
ผู้ป่วยเคยมีบุคคลในครอบครัวเป็นโรคไข้เลือดออกหรือไม่		
เคย	25	50
ไม่เคย	25	50

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล พบว่าผู้ประเมิน ประกอบด้วยผู้ป่วยไข้เลือดออก (ร้อยละ 40.3) ญาติ (ร้อยละ 29.8) ผู้ดูแลผู้ป่วย (ร้อยละ 4.5) และพยาบาลวิชาชีพ (ร้อยละ 25.4) โดยผู้ป่วย ญาติและผู้ดูแลผู้ป่วย แบ่งเป็นเพศ

ชาย (ร้อยละ 44) และเพศหญิง (ร้อยละ 56) ผู้ป่วยเคยเป็นไข้เลือดออกมาก่อนหรือไม่ เคยเป็น (ร้อยละ 30) และไม่เคย (ร้อยละ 70) ผู้ป่วยเคยมีบุคคลในครอบครัวเป็นโรคไข้เลือดออกหรือไม่ เคยเป็น (ร้อยละ 50) และไม่เคย (ร้อยละ 50) ดังแสดงในตารางที่ 1

กราฟที่ 1 แสดงระดับความพึงพอใจที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาไข้เลือดออกของผู้ป่วย ญาติและผู้ดูแลผู้ป่วยไข้เลือดออกเดงกี

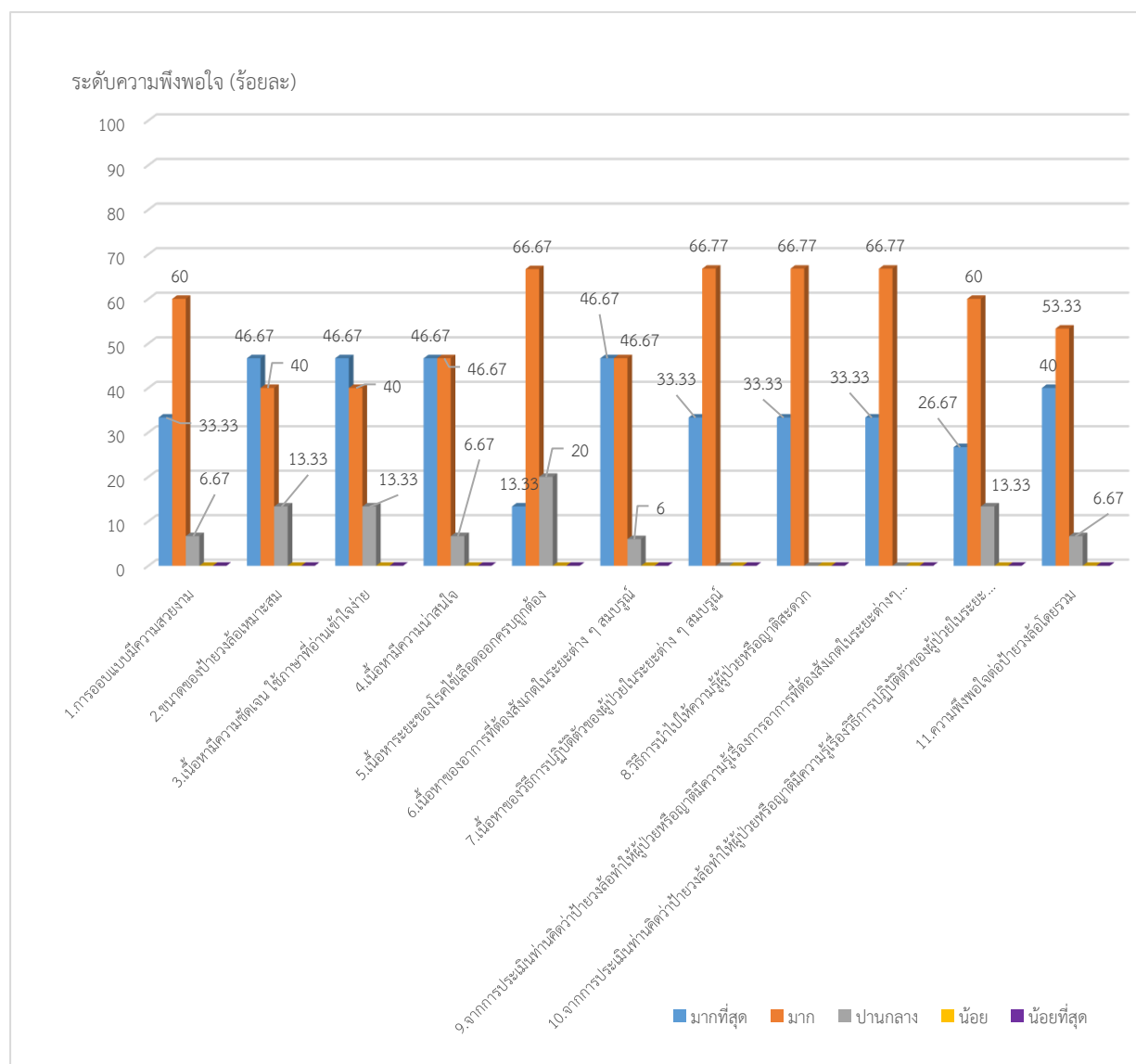
ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความพึงพอใจที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาใช้เลือดออก จากแบบสอบถามพบว่าระดับความพึงพอใจในหัวข้อประเมิน สามารถวัดระดับความพึงพอใจได้ดังนี้ (1) การออกแบบมีความสวยงาม มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 70 และ มาก ร้อยละ 30 (2) เนื้อหาที่มีความชัดเจน ใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 80 และ มาก ร้อยละ 20 (3) เนื้อหาที่มีความน่าสนใจ มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 82 และ มาก ร้อยละ 18 (4) มีความเข้าใจในเนื้อหาของโรคไข้เลือดออกมากขึ้น มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 76 และ มาก ร้อยละ 24 (5) ทำให้ทราบถึง

อาการที่ต้องสังเกตในระยะต่าง ๆ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 84 และ มาก ร้อยละ 16 (6) ทำให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยในระยะต่าง ๆ มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 84 และ มาก ร้อยละ 16 (7) สามารถนำไปปฏิบัติตนในการดูแลตนเองหรือผู้ป่วยได้ มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 70 และ มาก ร้อยละ 30 (8) สามารถนำความรู้จากป้ายวงล้อไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 82 และ มาก ร้อยละ 9 (9) สามารถดูแลตนเองได้ดีกว่าครั้งก่อน (สำหรับผู้ที่เคยเป็นโรคไข้เลือดออกมาก่อน) มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 80 และ มาก ร้อยละ 20 (10) ความพึงพอใจต่อป้ายวงล้อโดยรวม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 88 และ มาก ร้อยละ 12

ระดับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยพิเศษ โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 17 ราย ประกอบด้วยพยาบาลหอผู้ป่วยพิเศษ 1 จำนวน 8 ราย และหอผู้ป่วยพิเศษ 2 จำนวน 9 ราย

กราฟที่ 2 แสดงระดับความพึงพอใจที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาใช้เลือดออกของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยพิเศษ โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความพึงพอใจที่มีต่อป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาใช้เลือดออก จากแบบสอบถามพบว่าระดับความพึงพอใจในหัวข้อประเมิน สามารถวัดระดับความพึงพอใจได้ดังนี้ (1) การออกแบบมีความสวยงาม มีระดับความพึงพอใจ

มากที่สุด ร้อยละ 33.33 มาก ร้อยละ 60 และปานกลาง ร้อยละ 6.67 (2) ขนาดของป้ายวงล้อเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 46.67 มาก ร้อยละ 40 และปานกลาง ร้อยละ 13.33 (3) เนื้อหา มีความชัดเจน ให้อ่านเข้าใจง่าย มีระดับความพึง

พอใจ มากที่สุด ร้อยละ 46.67 มาก ร้อยละ 40 และปานกลาง ร้อยละ 13.33 (4) เนื้อหามีความน่าสนใจ มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 46.67 มาก ร้อยละ 46.67 และปานกลาง ร้อยละ 6.67 (5) เนื้อหาสาระของโรคไข้เลือดออกครบถูกต้อง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 13.33 มาก ร้อยละ 66.67 และปานกลาง ร้อยละ 20 (6) เนื้อหาของอาการที่ต้องสังเกตในระยต่าง ๆ สมบูรณ์ มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 46.67 มาก ร้อยละ 46.67 และปานกลาง ร้อยละ 6 (7) เนื้อหาของวิธีการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยในระยต่าง ๆ สมบูรณ์ มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 33.33 มาก ร้อยละ 66.77 (8) วิธีการนำไปให้ความรู้ผู้ป่วยหรือญาติสะดวก มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 33.33 มาก ร้อยละ 66.77 (9) จากการประเมินท่านคิดว่าป้ายวงล้อทำให้ผู้ป่วยหรือญาติมีความรู้เรื่องการอาการที่ต้องสังเกตในระยต่าง ๆ มากขึ้น มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 33.33 มาก ร้อยละ 66.77 (10) จากการประเมินท่านคิดว่าป้ายวงล้อทำให้ผู้ป่วยหรือญาติมีความรู้เรื่องวิธีการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยในระยต่าง ๆ มากขึ้น มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 26.67 มาก ร้อยละ 60 และปานกลาง ร้อยละ 13.33 (11) ความพึงพอใจต่อป้ายวงล้อโดยรวม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 40 มาก ร้อยละ 53.33 และปานกลาง ร้อยละ 6.67

การสรุปผลการวิจัยและประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

จากผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อป้ายวงล้อของผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแลผู้ป่วย ความพึงพอใจโดยรวม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 88 และ มาก ร้อยละ 12 และผลการความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยพิเศษต่อป้ายวงล้อโดยรวม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 40 มาก ร้อยละ 53.33 และปานกลาง ร้อยละ 6.67 และประโยชน์ที่ได้รับไม่พบว่ามีผู้ป่วยเกิดภาวะช็อกจนต้องถูกย้ายเข้าหอผู้ป่วยหนัก

การอภิปรายผลการวิจัย

ป้ายวงล้อแสดงระยะเวลาไข้เลือดออก จากแบบสอบถามระดับความพึงพอใจต่อป้ายวงล้อจะพบว่าทั้งผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแลผู้ป่วยมีความเข้าใจถึงระยะการดำเนินโรค ผู้ป่วยเองก็มีความเข้าใจมากขึ้นในการดูแลตนเอง ญาติ และผู้ดูแลผู้ป่วยเกิดความตระหนักและรับรู้ถึงสถานการณ์และอาการของผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการดำเนินโรค

ส่วนผลการประเมินของพยาบาลพบว่าระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและมากที่สุด เกิดจากพยาบาลมีสื่อในการอธิบายถึงระยะอาการสำคัญที่ต้องสังเกตและข้อควรปฏิบัติตัวของผู้ป่วยในระยต่าง ๆ ให้ผู้ป่วยได้เข้าใจมากขึ้น ซึ่งเดิมใช้วิธีการอธิบายจากปากเปล่า อาจทำให้ผู้ป่วยบางรายเข้าใจไม่ครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยเด็กโรคไข้เลือดออก ในโรงพยาบาลกระบี่ พบว่าจากการศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีประโยชน์ในการให้พยาบาลสามารถป้องกัน เฝ้าระวัง และจัดการกับภาวะแทรกซ้อนได้ โดยกลุ่มศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$, $r = 0.67$, 0.65 และ 0.61 ตามลำดับ) และความตั้งใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$, $r = 0.67$) (วนิดา ต้นตาปกุลและสุชาดา วิภวกันต์, 2019:29-40) นอกจากนี้ยังมีการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ในกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย โดยในการวิจัยได้ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) พบว่า ความตั้งใจเป็นปัจจัยการจูงใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม บุคคลจะกระทำพฤติกรรมที่สนใจโดยมีการวางแผน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์พฤติกรรมส่วนใหญ่ของบุคคลนั้นจะอยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรม (นันทิตา กุณราช และคณะ, 2560:91-103) และการศึกษา เรื่อง คุณภาพการบริการสำนักงานคณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่างานบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นหน่วยงานของสำนักงานคณบดีที่มีบุคลากรมารับบริการมากที่สุด บุคลากรส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากหนังสือเวียนหน่วยงานมากที่สุด การบริการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการสร้างความมั่นใจแก่ผู้มารับบริการอยู่ในระดับมาก ระดับความ

คิดเห็นทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนไม่แตกต่างกัน (มัลลิกา โสดีวิสัย และคณะ, 2563:29-40) อีกทั้ง การศึกษา เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจต่อการบริการ กรณีศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการจริยธรรมการวิจัย ในคน ประจำคณะทันตแพทยศาสตร์และคณะเภสัช ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่ามีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ในด้านการบริการมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 ด้านความสามารถในงานมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 ด้านขั้นตอนการให้บริการมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการในด้านขั้นตอนการให้บริการ ด้านการบริการ และด้านความสามารถในงานระหว่างเพศและสถานภาพไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$) (นันทิทธิย์ อุบล และศศิธร บรรจงรัตน์, 2563:59-72)

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการบริหารคณะเวชศาสตร์เขตร้อนที่ได้สนับสนุนทุนโครงการวิจัยประเภททุนส่งเสริมการวิจัยคณะเวชศาสตร์เขตร้อน ประจำปีงบประมาณ 2562 ทุนวิจัยประเภทที่ 3 “ทุนวิจัยสำหรับโครงการวิจัยที่พัฒนางานประจำไปสู่การวิจัย (Research to Research: R2R)” เพื่อนำมาพัฒนางานของพยาบาลในการให้การพยาบาลผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเดงกี อีกทั้งผลงานชิ้นนี้ยังเป็นการให้ความรู้แก่ผู้ป่วย ญาติและผู้ดูแลผู้ป่วยในการดูแลตนเอง

เอกสารอ้างอิง

นันทิศา กุณราชฯ, สุภาพร ตรงสกุล, วรณรัตน์ ลาวัณ และ พิษณุรักษ์ กันทวิ. (2560). ปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและ ควบคุมโรคไข้เลือดออก ในกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า

อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย. เชียงรายเวชสาร, 9(1), 91-103.

นันทิทธิย์ อุบลและศศิธร บรรจงรัตน์. (2563). การศึกษา ความพึงพอใจต่อการบริการ กรณีศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการจริยธรรมการวิจัยใน คน ประจำคณะทันตแพทยศาสตร์และคณะ เภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสาร mahidol R2R e-Journal, 7(1): 59-72.

มัลลิกา โสดีวิสัย, ญัฐภัสสร ศรีคงและณภาพร ม่วงสกุล. (2563). คุณภาพการบริการสำนักงานคณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสาร mahidol R2R e-Journal, 7(1): 29-40.

วนิดา ตันตาปุกและสุชาดา วิภวกันต์. (2061), การ พัฒนาแนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยเด็กโรค ไข้เลือดออกในโรงพยาบาลกระบี่.วารสาร การแพทย์กระบี่, 2(1):29-40.

วารุณี วัชรเสวี และคณะ.(2557) แนวทางการพยาบาล ผู้ป่วยไข้เลือดออก ฉบับ 60 ปี โรงพยาบาล เด็ก. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ศิริเพ็ญ กัลยาณรุจ,มุกดา หวังวีวงศ์ และวารุณี วัชรเสวี. (2556). แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรค ไข้เลือดออกเดงกี ฉบับเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรชามหาราชินี. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

World Health Organization. (2015). National Guidelines for Clinical Management of Dengue Fever. India.